

Lisätietoa kuntien taloudesta

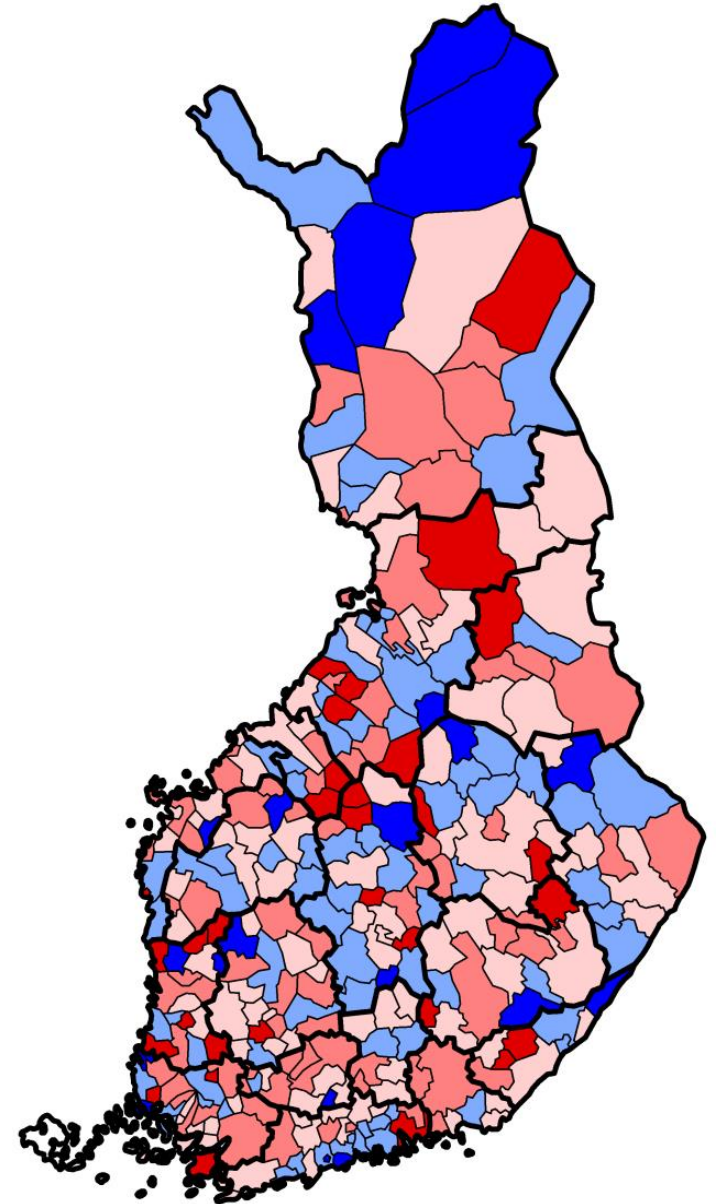
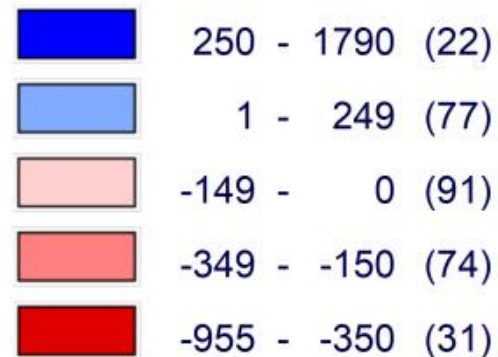
Tilikauden tulos 2018, euroa/asukas

Suurimmat arvot (Manner-Suomi):

1. Viitasaari (1 783 € / as.)
2. Taivassalo (827 € / as.)
3. Luhanka (676 € / as.)
4. Pyhäranta (664 € / as.)
5. Utsjoki (663 € / as.)

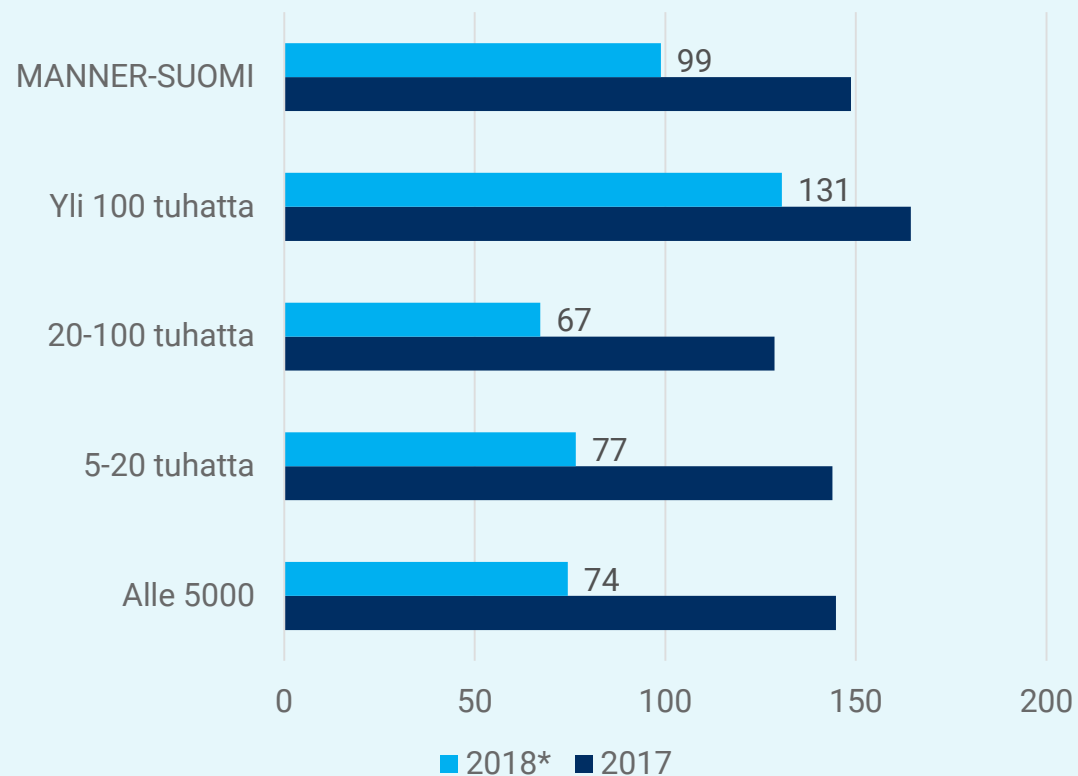
Pienimmät arvot (Manner-Suomi):

291. Toivakka (-641 € / as.)
292. Vehmaa (-666 € / as.)
293. Kivijärvi (-807 € / as.)
294. Oripää (-857 € / as.)
295. Kaskinen (-955 € / as.)

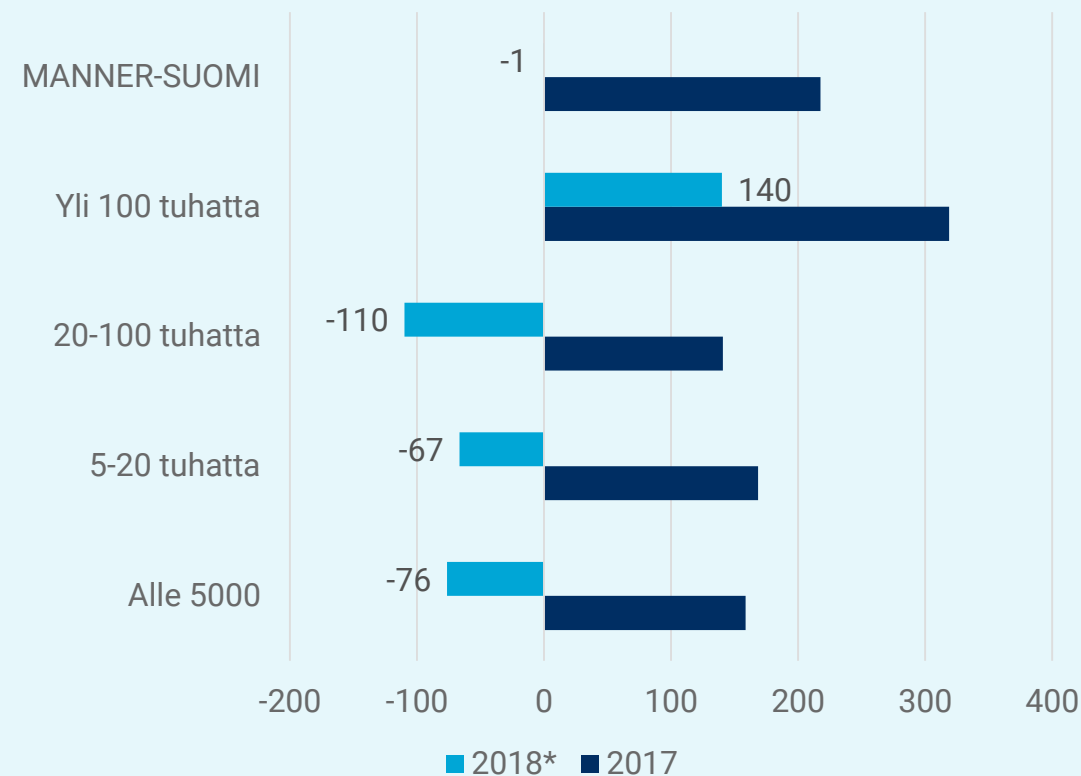
Manner-Suomen kuntien talous kuntakoon mukaan 2017-2018

Vuosikate % poistoista

Lähde: Tilastokeskus, tilinpäätösarvot

Tilikauden tulos (€/as)

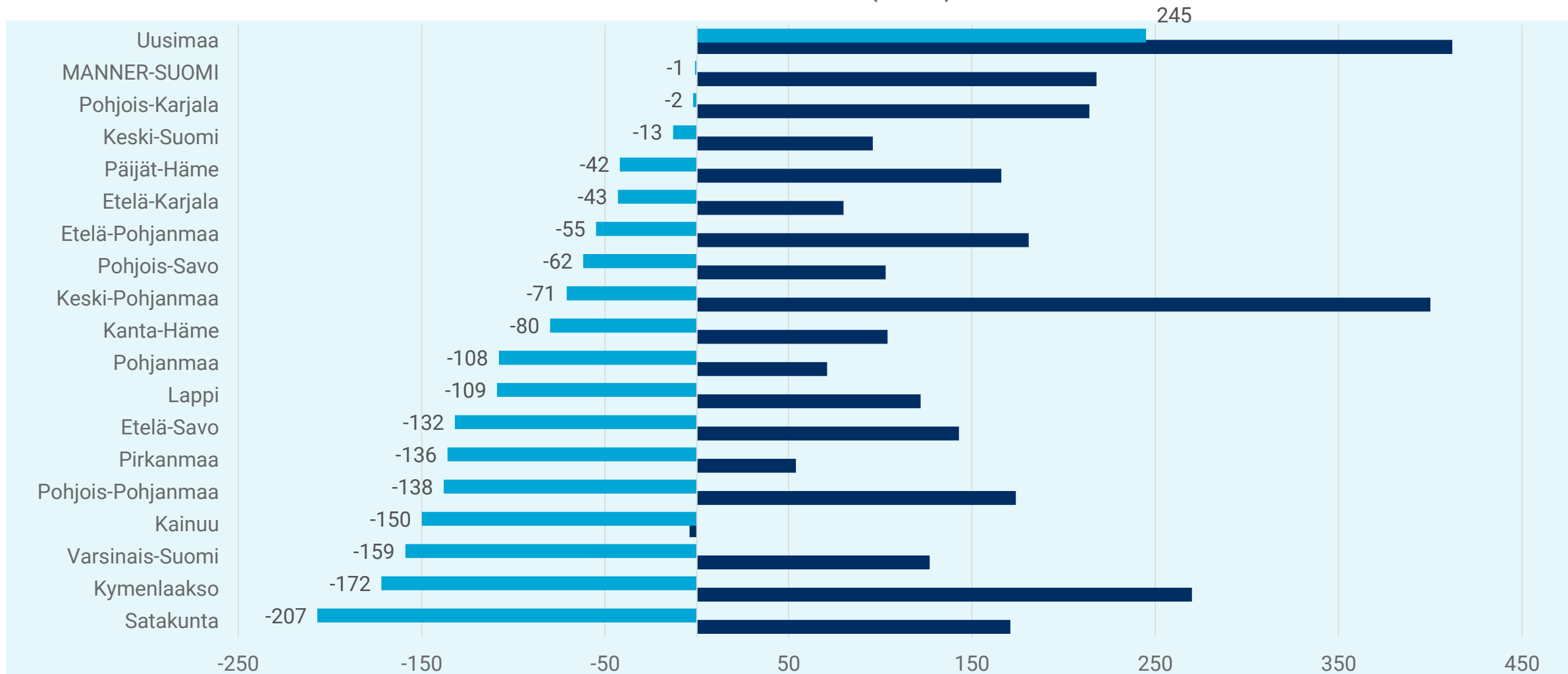
Lähde: Tilastokeskus, tilinpäätösarvot

Talouden kehitys maakunnittain

- Vahva Uusimaa nosti koko maan tuloksen
- Kuntien vuosikate riitti poistoihin Uudellamaalla
 - Myös Pohjois-Karjalan kunnat ylsivät lähes 100 prosenttiin
- Kuntien lainakanta laski viidessä maakunnassa

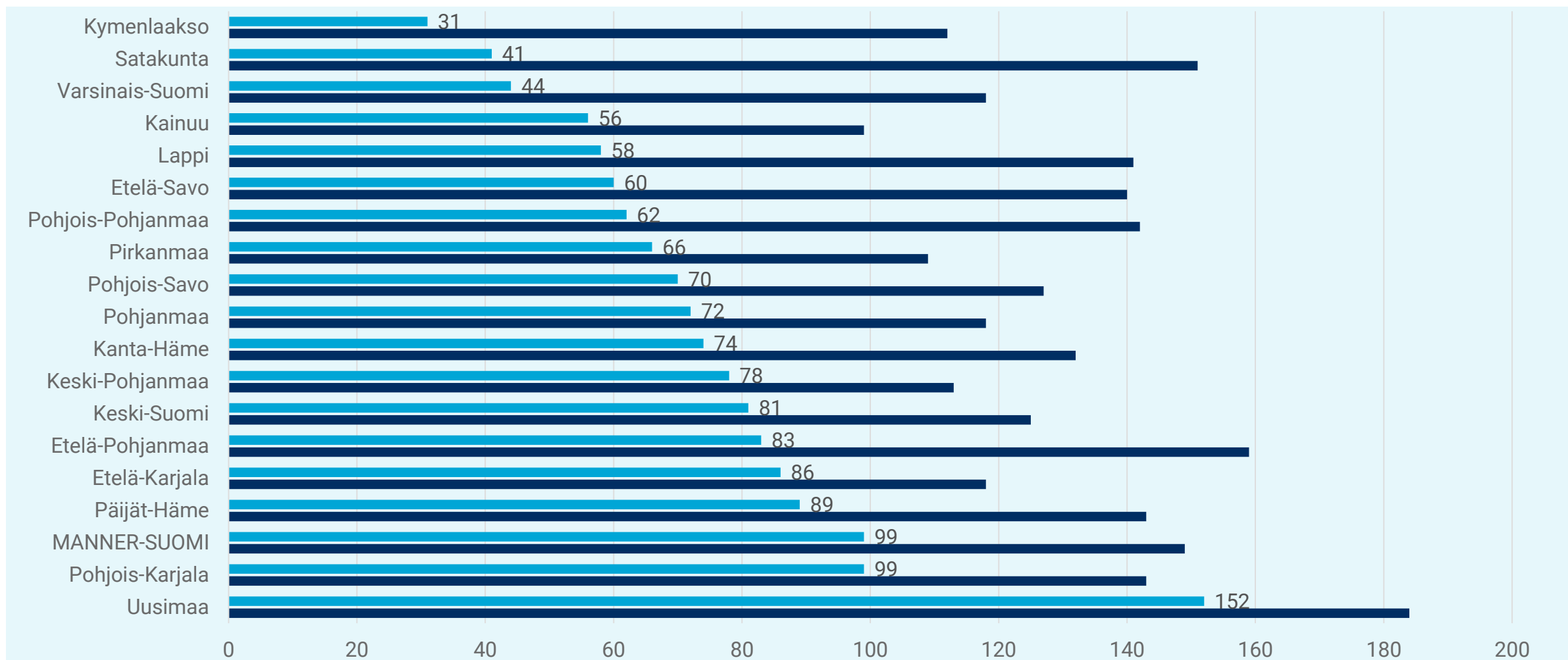
Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2017-2018

Tilikauden tulos (€/as)

Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2017-2018

Vuosikate % poistoista

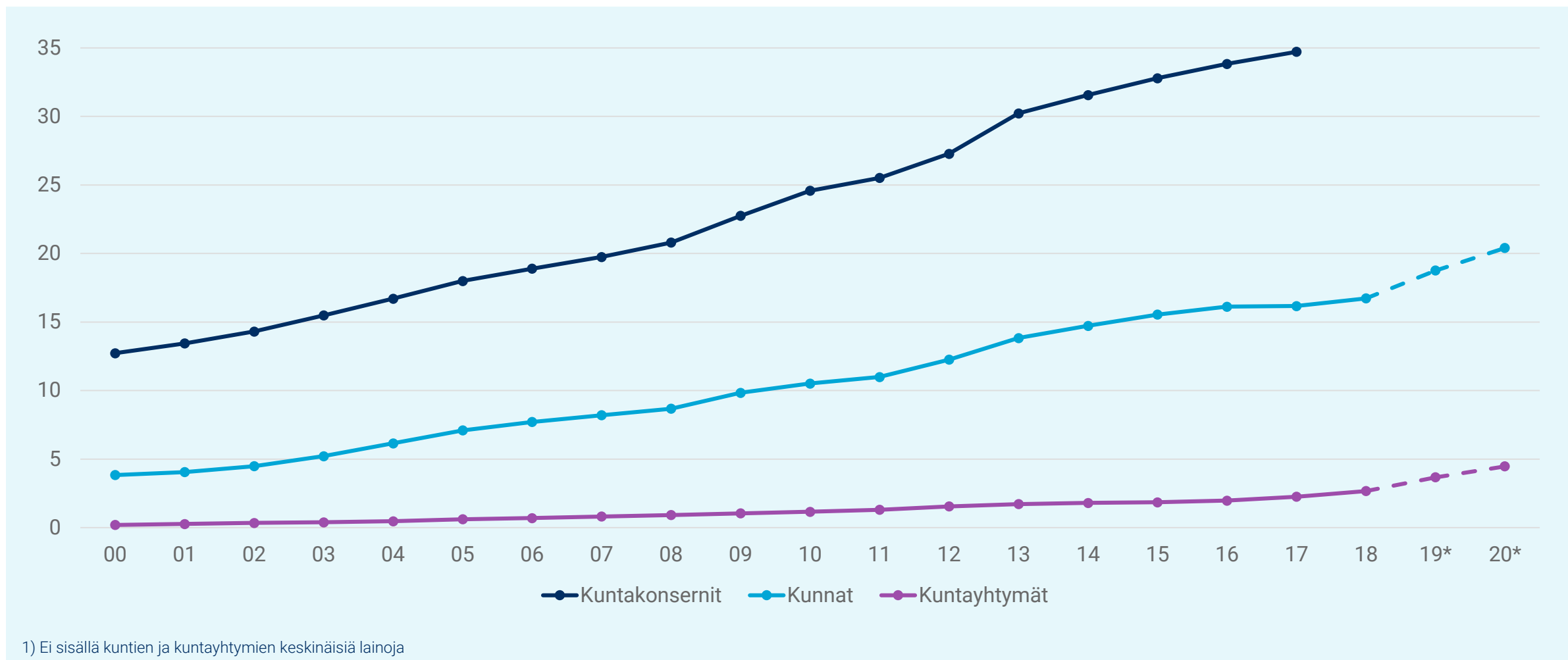

Tietoja kuntien ja kuntayhtymien taloudesta 2017-2020

	Mrd. euroa				Muutos %		
	2017	2018 TPA	2019 TA	2020 TS	2018	2019	2020
Toimintatuotot	9,18	9,39	9,54	9,69	2,3	1,5	1,6
Toimintakulut	-36,68	-37,94	-39,21	-39,56	3,4	3,4	0,9
Toimintakate	-27,50	-28,55	-29,40	-29,59	3,8	3,0	0,7
Verorahoitus yhteensä	31,09	30,93	31,92	32,64	-0,5	3,2	2,3
-Verotulot	22,55	22,44	23,57	24,26	-0,5	5,1	2,9
- Valtionosuudet	8,54	8,49	8,34	8,38	-0,6	-1,8	0,4
Vuosikate	3,96	2,70	2,76	3,12	-31,7	2,2	12,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2,82	-2,74	-2,86	-2,96	-2,6	4,4	3,4
<i>Vuosikate % poistoista</i>	141	99	96	105			
<i>Neg. vuosikatteen kuntia (kpl)</i>	4	38	16	14			
Tilikauden tulos	1,28	0,02	-0,03	0,20			
<i>Neg. tuloksen kuntia (kpl)</i>	55	196	185	142			
Investointimenot, brutto	-4,63	-4,77			3,1		
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,13	-1,47					
Lainakanta 31.12.	18,42	19,41			5,4		

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan, vuodet 2019 ja 2020 talousarvioiden ja -suunnitelmien mukaan. Ahvenanmaan kunnat TP17 mukaisina.

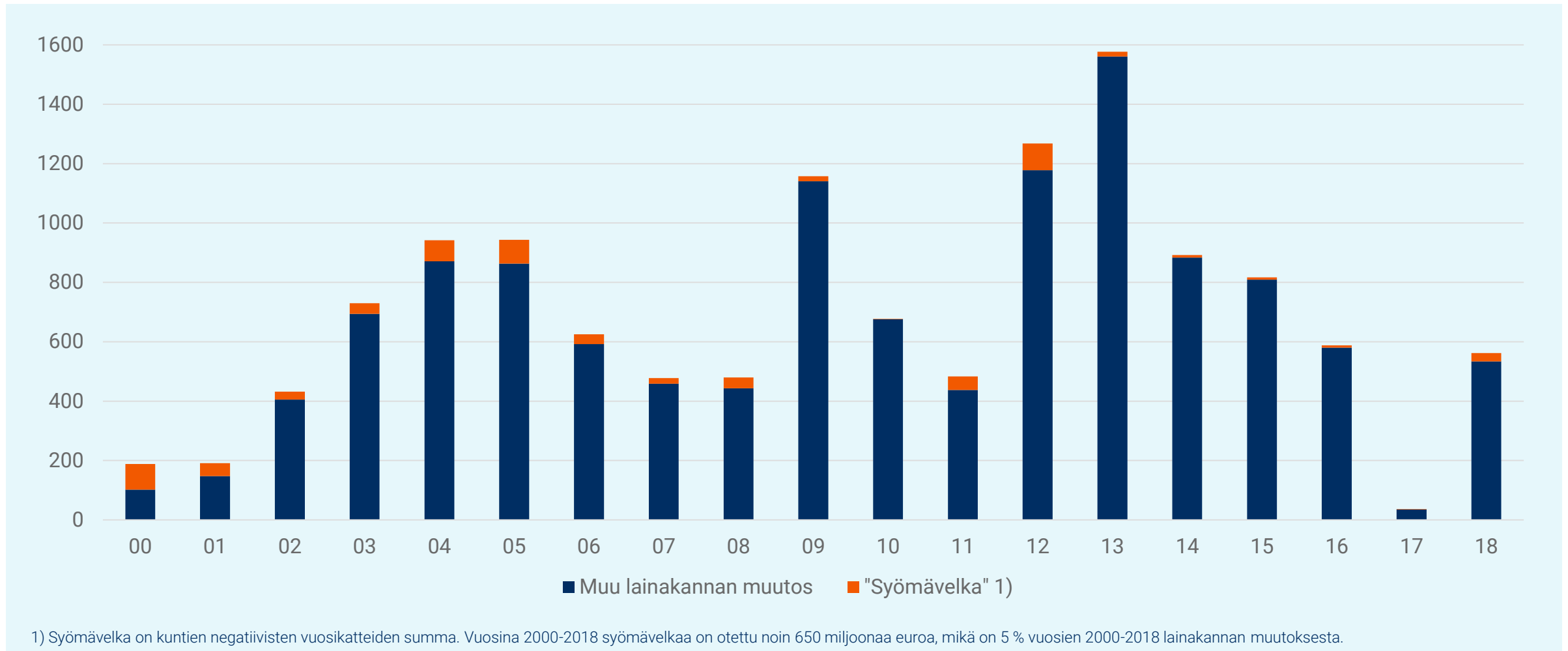
Kuntien, kuntayhtymien sekä kuntakonsernien lainakanta¹⁾ vuosina 2000-2020, mrd. euroa

1) Ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien keskinäisiä lainoja

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan, vuodet 2019 ja 2020 talousarvioiden ja -suunnitelmien mukaan. Ahvenanmaan kunnat TP17 mukaisina.

Manner-Suomen kuntien lainakannan muutos 2000-2018, milj. €

Kuntakonsernien tulos- ja rahoituslaskelma vuosina 2016-2017, mrd. €

Eri kuntakonsernien välisiä keskinäisiä eriä ei ole eliminoitu

Tuloslaskelman erä	2016 mrd. €	2017 mrd. €	Muutos %	Rahoituslaskelman erä	2016 mrd. €	2017 mrd. €	Muutos %
Toimintatuotot	23,55	24,65	5 %	Toiminnan rahavirta			
Toimintakulut	-49,98	-50,76	2 %	Vuosikate	5,33	5,93	
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	0,07	0,08		Satunnaiset erät, netto	0,32	0,08	
Toimintakate	-26,36	-26,02	-1 %	Tilikauden verot	-0,07	-0,08	
Verotulot	22,06	22,46	2 %	Tulorahoituksen korjauserät	-0,66	-0,52	
Valtionosuudet	10,1	9,71	-4 %	Investointien rahavirta			
Rahoituserät, netto	-0,27	-0,22		Investointimenot	-7,02	-7,35	5 %
Vuosikate	5,33	5,93	11 %	Rahoitusosuudet investointeihin	0,18	0,22	21 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3,95	-4,16	5 %	Pys. vast. hyöd. luovutustulot	1,19	1,30	9 %
Satunnaiserät, netto	0,32	0,08		Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,74	-0,41	
Tilikauden tulos	1,70	1,86	9 %	Rahoituksen rahavirta			
Tilikauden ylijäämä	1,53	1,68	10 %	Antolainojen muutokset	-0,03	-0,04	
Lähde: Tilastokeskus				Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4,15	3,79	-9 %
				Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3,15	-2,93	
				Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,05	0,04	
				Muut muutokset	-0,01	0,29	
				Rahavarojen muutos	0,27	0,73	
				Rahavarat 31.12.	6,88	7,59	10 %
				Lainakanta 31.12.	33,83	34,73	3 %

Vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden tulkinnassa huomioitavia seikkoja

Toimintakate heikkeni **3,8 prosenttia**

Toimintakulut kasvoivat 3,4 %

- Valtiovarainministeriön mukaan kiky-sopimus supisti kuntasektorin toimintakuluja vuonna 2018 noin 240 milj. euroa.
 - Kulut laskivat vuosina 2017-2018 VM:n arvion mukaan yhteensä noin 900 milj. euroa.
 - Kuntaliiton säästökyselyn mukaan työajanpidennyksen säästöt eivät toteutuneet
- Palkkaratkaisun sopimuskorotukset yhteensä 1,35 %.
 - Toimintakuluja nosti myös erillinen kertaerä, jonka kustannusvaikutus 0,67 %.
- Toimintakuluja alensi kuntien omat henkilöstösäästöt, noin 210 milj. euroa
- Toimintakuluja kasvatti myös ikärakenteen tuomat paineet, päivähoidon kysynnän kasvu, korkealla tasolla pysynyt pitkäaikaistyöttömyys sekä maakuntauudistuksen valmistelu

Toimintatuotot kasvoivat 2,3 %

- Toimintatuottoja alensi varhaiskasvatusmaksujen alennus 91 milj. eurolla
- Toimintatuottoja lisäsi jäte- ja ympäristönsuojelulain muutos + 5 milj. €

Vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden tulkinnassa huomioitavia seikkoja

Yhteenlasketut verotulot **laskivat 0,5 % eli noin 108 miljoonaa**

- Kunnallisverotulot laskivat 0,8 % (noin 140 milj. €)
 - Veroperustemuutokset laskivat kunnallisveroja noin 100 milj. euroa
 - Taustalla ennakonpalautukset, jotka kasvoivat 250 miljoonaa ennätystasolle
 - Pääomatulojen voimakas kasvu leikkasi kuntien jako-osuutta
 - Kilpailukyky sopimus laski kunnallisveron tuottoa 115 milj. euroa (yht. noin 550 milj. euroa v. 2017-2018)
 - Tuloveroprosenttiaan vuodelle 2018 korotti 53 kuntaa ja laski 6 kuntaa
- Kuntien yhteisöverotulot laskivat 0,6 % (noin 10 milj. €)
 - Edellisvuoden yhteisöverot poikkeuksellisen korkeat (taustalla yksittäinen iso yrityskauppa)
 - Varhaiskasvatuksen asiakasmaksumenetyksiä kompensoitiin yhteisöveroilla (noin 60 milj. €)
- Kiinteistöverot kasvoivat 2,2 % (noin 40 milj. €)
 - Kiinteistöveroprosentteihin suunnitellut korotukset peruttiin viime metreillä